

ZÁKON

ze dne 8. října 2009,

**kterým se mění zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění
pozdějších předpisů, a zákon č. 265/1991 Sb.,
o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen,
ve znění pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ**Změna zákona o cenách****Čl. I**

Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění zákona č. 135/1994 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 141/2001 Sb., zákona č. 276/2002 Sb., zákona č. 124/2003 Sb., zákona č. 354/2003 Sb., zákona č. 484/2004 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb. a zákona č. 183/2008 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 5 se slova ", federálních ústředních orgánů státní správy a příslušných orgánů republik" nahrazují slovy "a pravomoc správních orgánů".

2. V § 1 odstavec 6 včetně poznámek pod čarou č. 2a a 2b zní:

"(6) Správní orgány příslušné k regulaci cen podle zákona upravujícího působnost orgánů České republiky v oblasti cen (dále jen "cenové orgány") mohou regulovat ceny podle tohoto zákona

- a) je-li trh ohrožen účinky omezení hospodářské soutěže,
- b) vyžaduje-li to mimořádná tržní situace,
- c) pro účely odvodu spotřební daně z cigaret podle zvláštního právního předpisu^{2a)},
- d) vyžadují-li to předpisy Evropských společenství^{2b)}, nebo
- e)

vyžaduje-li to veřejný zájem spočívající v udržení vyváženého postavení prodávajícího a kupujícího u zboží zcela nebo zčásti dotovaného z prostředků státního rozpočtu nebo z jiných veřejných rozpočtů.

2a)

Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů.

2b)

Například nařízení Komise (ES) č. 657/2008 ze dne 10. července 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o podporu ze Společenství pro poskytování mléka a některých mléčných výrobků ve školách."

3. V § 1 se odstavce 7 a 8 včetně poznámek pod čarou č. 3 a 4 zrušují.

4. V § 2 odstavec 3 zní:

"(3) Prodávající ani kupující nesmí zneužít svého výhodnějšího hospodářského postavení k tomu, aby získal nepřiměřený majetkový prospěch."

5. V § 2 se doplňují odstavce 4 až 8, které znějí:

"(4) Výhodnější hospodářské postavení podle odstavce 3 má prodávající nebo kupující, který sjednává ceny na trhu, aniž by při tom byl vystaven podstatné cenové soutěži. Hospodářské postavení prodávajícího nebo kupujícího se posuzuje zejména podle objemu prodaného nebo nakoupeného zboží, podílu na daném trhu, hospodářské a finanční síly, právních nebo jiných překážek vstupu na trh a míry horizontálního i vertikálního propojení s jinými osobami na daném trhu.

(5) Nepřiměřený majetkový prospěch získá

a)

prodávající, jestliže prodá zboží za cenu

1.

zahrnující neoprávněné náklady nebo nepřiměřený zisk získaný na základě uplatnění vyšší ceny prodeje oproti obvyklé ceně, v případě zneužití výhodnějšího postavení na trhu,

2.

vyšší než maximální nebo pevnou úředně stanovenou cenu, nebo

3.

vyšší, než by odpovídalo pravidlům cenové regulace,

b)

kupující, jestliže nakoupí zboží za cenu

1.
výrazně nedosahující oprávněných nákladů nebo nižší, než je cena obvyklá, v případě zneužití výhodnějšího postavení na trhu,

2.
nižší než minimální nebo pevnou úředně stanovenou cenu."

(6) Obvyklou cenou pro účely tohoto zákona se rozumí cena shodného nebo z hlediska užití porovnatelného nebo vzájemně zastupitelného zboží volně sjednávána mezi prodávajícími a kupujícími, kteří jsou na sobě navzájem ekonomicky, kapitálově nebo personálně nezávislí na daném trhu, který není ohrožen účinky omezení hospodářské soutěže. Nelze-li zjistit cenu obvyklou na trhu, určí se cena pro posouzení, zda nedochází ke zneužití výhodnějšího hospodářského postavení, kalkulačním propočtem ekonomicky oprávněných nákladů a přiměřeného zisku.

(7) Pro účely tohoto zákona se za

a)
ekonomicky oprávněné náklady považují náklady pořízení odpovídajícího množství přímého materiálu, mzdové a ostatní osobní náklady, technologicky nezbytné ostatní přímé a nepřímé náklady a náklady oběhu; při posuzování ekonomicky oprávněných nákladů se vychází z dlouhodobě obvyklé úrovně těchto nákladů v obdobných ekonomických činnostech s přihlédnutím k zvláštnostem daného zboží,

b)
přiměřený zisk považuje zisk spojený s výrobou a prodejem daného zboží odpovídající obvyklému zisku dlouhodobě dosahovanému při srovnatelných ekonomických činnostech, který zajišťuje přiměřenou návratnost použitého kapitálu v přiměřeném časovém období.

(8) Ustanovení odstavců 3 a 4 se vztahují i na cenu obchodního nebo zprostředkovatelského výkonu, i když není samostatně sjednána."

6. V § 3 odstavec 1 zní:

"(1) Regulací cen se rozumí stanovení cen, mezí, ve kterých mohou být sjednávány, usměrňování výše cen nebo i stanovení postupu při sjednávání, uplatňování a vyúčtování cen nemovitostí, jejich částí a služeb spojených s jejich užíváním cenovými orgány."

7. V § 3 odst. 2 se slova "a místních orgánů" zrušují.

8. V § 4 odst. 1 se písmeno c) zrušuje.

Dosavadní písmeno d) se označuje jako písmeno c).

9. V § 5 odst. 1 se slova ", nebo místními orgány jako maximální" zrušují.

10. V § 5 odstavec 5 zní:

"(5) Regulace formou maximální, pevné nebo minimální ceny platí pro všechny

prodávající a kupující určeného druhu zboží. Pro uplatnění jednotlivých forem regulace cen mohou cenové orgány stanovit další věcné podmínky, včetně pravidel a postupů pro stanovení těchto cen, jejich změn a v případě nájmu nemovitostí nebo jejich částí a služeb spojených s jejich užíváním i způsob jejich sjednávání, uplatňování a vyúčtování. Cenové orgány mohou stanovit u stejného zboží souběžně maximální a minimální cenu."

11. V § 6 odst. 1 písm. c) se slovo "její" zrušuje a na konci textu písmene se doplňují slova "ceny, včetně zahrnování přiměřeného zisku do ceny".

12. V § 6 odst. 2 se slova "a kupující" zrušují.

13. V § 7 odst. 1 se za slovo "které" vkládají slova "byly sjednány před vyhlášením příslušného rozhodnutí o cenové regulaci a".

14. § 8 se včetně nadpisu zrušuje.

15. V § 9 odstavec 2 zní:

"(2) Cenové moratorium stanoví vláda nařízením."

16. V § 11 odst. 1 se písmeno c) zrušuje.

Dosavadní písmeno d) se označuje jako písmeno c).

17. V § 11 odst. 1 písmeno c) zní:

"c)

ceny zboží prodávaného spotřebiteli, kterým je osoba nakupující zboží pro jiné účely než pro podnikání."

18. V § 11 odstavec 2 zní:

"(2) Prodávající jsou povinni uchovávat evidenci o cenách podle odstavce 1, návrhy pro stanovení cen podle odstavce 1 písm. a) a kalkulace cen uvedených v odstavci 1 písm. b) prokazující dodržení pravidel regulace tři roky po skončení platnosti ceny zboží. Prováděcí právní předpis stanoví rozsah údajů prokazujících výši a dobu uplatňování cen a u zboží podléhajícího věcnému usměrňování ceny strukturu kalkulace ceny."

19. V § 12 odst. 1 se slova ", federální ústřední orgány státní správy a příslušné orgány republik" nahrazují slovy "a správní orgány" a slova "místní orgány" se nahrazují slovy "orgány oprávněné ke kontrole cen podle zákona upravujícího působnost orgánů České republiky v oblasti cen^{8c)} (dále jen "cenové kontrolní orgány")".

Poznámka pod čarou č. 8c zní:

"8c)

Zákon č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů."

20. V § 13 odst. 1 se slova "spotřebního" a "konečným" zrušují.

21. V § 13 odstavec 2 včetně poznámek pod čarou č. 8d a 8e zní:

"(2) Prodávající je povinen při nabídce a prodeji zboží poskytnout informaci spotřebiteli tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží, pokud tento zákon nestanoví jinak, a to

- a) označit zboží cenou, kterou uplatňuje v okamžiku nabídky a vztaženou k prodávanému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám,
- b) zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků,
- c) zpřístupnit tuto cenu jiným přiměřeným způsobem, nelze-li označit zboží cenou způsoby uvedenými v písmenu a) nebo b),
- d) předložit nabídkový ceník dílů a činností, pokud se zboží sestavuje z běžných dílů nebo činností na základě zvláštních požadavků kupujícího, nebo
- e) oznámit kupujícímu odhad ceny^{8d)}, nelze-li podat informaci o ceně způsoby uvedenými v písmenech a) až d);

cenou podle tohoto odstavce se u výrobků rozumí konečná nabídková cena, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky^{8e)}.

8d)

§ 636 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

8e)

Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 98/6/ES ze dne 16. února 1998 o ochraně spotřebitele při označování cen výrobků nabízených spotřebiteli."

22. V § 13 odst. 5 a 10 se slovo "konečnému" zrušuje.

23. V § 13 odst. 11 se slova "tabákových výrobků" nahrazují slovem "cigaret".

24. Za § 13 se vkládá nový § 13a, který včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 9e zní:

"§ 13a

Informování o cenách při poskytování služeb

cestovních kancelářích

Při nabídce a prodeji zájezdů^{9e)} musí prodávající spotřebiteli poskytnout informaci o konečné ceně zájezdu, která má být zaplacená. Je-li informace o ceně zájezdu tvořena z více složek, uvede prodávající také aktuální cenu všech oddělených složek. Nelze-li cenu některé složky zájezdu uvést, musí v nabídce zájezdu informovat o čase a místě zpřístupnění této ceny pro spotřebitele jiným vhodným způsobem.

9e)

§ 1 zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů."

25. § 14 zní:

"§ 14

(1) Cenovou kontrolu podle tohoto zákona provádějí cenové kontrolní orgány podle své působnosti stanovené ve zvláštním právním předpisu^{8c)}.

(2) Cenová kontrola spočívá

- a) ve zjišťování, zda prodávající nebo kupující neporušují ustanovení tohoto zákona a cenové předpisy,
- b) v ověřování správnosti předkládaných podkladů pro potřeby vyhodnocování vývoje cen, regulace cen a pro řízení o porušení cenových předpisů,
- c) v kontrole plnění opatření uložených k nápravě.

(3) Vznikne-li při kontrole podezření, že kontrolovaná osoba získala nepřiměřený majetkový prospěch, který je možno vyčíslit, uvede jej kontrolní pracovník v protokolu o provedené cenové kontrole. Pro jeho vyčíslení není přípustná kompenzace kladných a záporných rozdílů mezi kontrolovanými druhy zboží. Získá-li prodávající nebo kupující nepřiměřený majetkový prospěch, který sám zjistí a prokáže, že byl bezodkladně před zahájením kontroly vrácen tomu, na jehož úkor byl získán, nezapočítává se do vyčíslení nepřiměřeného majetkového prospěchu uvedeného v protokolu.

(4) Prodávající získá nepřiměřený majetkový prospěch dnem jeho připsání na účet, popřípadě dnem převzetí hotovosti. Kupující získá nepřiměřený majetkový prospěch dnem, kdy získal předmětné plnění.

(5) Před zahájením cenové kontroly lze zajistit důkazy potřebné pro řízení o porušení cenových předpisů v maloobchodě a ve službách i bez přítomnosti kontrolované osoby nebo

osoby oprávněné jednat jménem kontrolované osoby za účasti osob zajišťujících prodej zboží nebo poskytování služby. O těchto důkazech a průběhu cenové kontroly mohou cenové kontrolní orgány pořizovat zvukové a obrazové záznamy.

(6) Vláda předkládá Poslanecké sněmovně každoročně do 30. dubna přehled o činnosti cenových kontrolních orgánů za předcházející kalendářní rok."

26. Poznámka pod čarou č. 10 se zrušuje.

27. Za § 14 se vkládá nové označení části V, které včetně nadpisu zní:

**"ČÁST V
SPRÁVNÍ DELIKTY".**

Dosavadní část V se označuje jako část VI.

28. § 15 až 17 včetně nadpisů znějí:

"§ 15

Přestupky

(1) Fyzická osoba se jako prodávající dopustí přestupku tím, že

- a) nabídne, sjedná nebo požaduje cenu ve výši, která není v souladu s cenou úředně stanovenou podle § 5 odst. 1,
- b) nedodrží při prodeji úředně stanovenou cenu podle § 5 odst. 1,
- c) nedodrží věcné podmínky, pravidla nebo postupy pro stanovení úředních cen, jejich změn a způsobu jejich sjednávání, uplatňování a vyúčtování, stanovené cenovými orgány podle § 5 odst. 5,
- d) sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1,
- e) nedodrží při prodeji cenu, která je v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1,
- f) nedodrží cenové moratorium podle § 9 odst. 1,
- g) nevede nebo neuchovává evidenci o cenách podle § 11,

- h) poruší některou z povinností stanovených v § 13 odst. 2 až 11 při označování zboží cenami,
- i) neposkytne informaci o ceně podle § 13a,
- j) při prodeji zboží nedodrží určené podmínky sjednané podle § 2 odst. 1,
- k) v rozporu s § 2 odst. 3 zneužije svého hospodářského postavení, nebo
- l) neposkytne bezplatně informaci nebo podklad podle § 12 odst. 1 cenovému orgánu nebo poskytne nepravdivou informaci.

(2) Za přestupek lze uložit pokutu

- a) do 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. g) až j) nebo l),
- b) ve výši jedno až pětinasobku nepřiměřeného majetkového prospěchu, jde-li vyčíslit, zjištěného za kontrolované období, nejvýše za dobu jeho posledních 3 let, nebo do 1 000 000 Kč, je-li výše nepřiměřeného majetkového prospěchu nižší než 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až f) nebo k),
- c) do 10 000 000 Kč, jestliže výši nepřiměřeného majetkového prospěchu nelze zjistit, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až f) nebo k).

§ 16

Správní delikty právnických osob a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako prodávající dopustí správního deliktu tím, že

- a) nabídne, sjedná nebo požaduje cenu ve výši, která není v souladu s cenou úředně stanovenou podle § 5 odst. 1,
- b) nedodrží při prodeji úředně stanovenou cenu podle § 5 odst. 1,
- c)

nedodrží věcné podmínky, pravidla nebo postupy pro stanovení úředních cen, jejich změn a způsobu jejich sjednávání, uplatňování a vyúčtování, stanovené cenovými orgány podle § 5 odst. 5,

- d) sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1,
- e) nedodrží při prodeji cenu, která je v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1,
- f) nedodrží cenové moratorium podle § 9 odst. 1,
- g) nevede nebo neuchovává evidenci o cenách podle § 11,
- h) poruší některou z povinností stanovených v § 13 odst. 2 až 11 při označování zboží cenami, nebo
- i) neposkytne informaci o ceně podle § 13a.

(2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako kupující dopustí správního deliktu tím, že

- a) koupí zboží za cenu, která není v souladu s cenou úředně stanovenou podle § 5 odst. 1, nebo
- b) koupí zboží z prostředků poskytnutých jí ze státního rozpočtu za cenu vyšší, než je cena regulovaná podle § 5 nebo 6.

(3) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako prodávající nebo kupující dopustí správního deliktu tím, že

- a) při prodeji nebo koupi zboží nedodrží určené podmínky sjednané podle § 2 odst. 1,
- b) v rozporu s § 2 odst. 3 zneužije svého hospodářského postavení, nebo
- c) neposkytne bezplatně informaci nebo podklad podle § 12 odst. 1 cenovému orgánu nebo poskytne nepravdivou informaci.

(4) Za správní delikt se uloží pokuta

- a) do 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. g), h) nebo i), odstavce 2 písm. b) nebo podle odstavce 3 písm. a) nebo c),
- b) ve výši jedno až pětinasobku nepřiměřeného majetkového prospěchu, jde-li vyčíslit, zjištěného za kontrolované období, nejvýše za dobu jeho posledních 3 let, nebo do 1 000 000 Kč, je-li výše nepřiměřeného majetkového prospěchu nižší než 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) až f), odstavce 2 písm. a) nebo odstavce 3 písm. b),
- c) do 10 000 000 Kč, jestliže výši nepřiměřeného majetkového prospěchu nelze zjistit, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) až f), odstavce 2 písm. a) nebo odstavce 3 písm. b).

§ 17

Společná ustanovení o správních deliktech

(1) Právní osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezačal řízení do 3 let ode dne, kdy se o porušení cenových předpisů cenový kontrolní orgán dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(5) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednávají cenové kontrolní orgány.

(6) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o jejím uložení.

(7) Pokutu vybírá a vymáhá orgán, který ji uložil, kromě pokut uložených finančním ředitelstvím, které vybírá a vymáhá místně příslušný finanční úřad, a pokut, uložených celním ředitelstvím, které vybírá a vymáhá příslušný celní úřad."

29. Poznámky pod čarou č. 10a a 11 se zrušují.

30. Za § 17 se vkládá nový § 17a, který zní:

"§ 17a

Přehled provedených cenových kontrol a rozhodnutí o uložení pokuty, která nabyla právní moci, uveřejní cenový kontrolní orgán nejméně jednou ročně v Cenovém věstníku s uvedením kontrolované osoby, výše pokuty a ustanovení zákona o cenách, které bylo porušeno. Prováděcí právní předpis stanoví vzor přehledu o provedených cenových kontrolách a způsob jeho předkládání."

31. § 20 zní:

"§ 20

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo financí vydá vyhlášku k provedení § 11 odst. 2 a § 17a."

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Povinnost poskytnout informaci o konečné nabídkové ceně, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky podle § 13 odst. 2 zákona č. 526/1990 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se na prodejce elektrozařízení, které bylo uvedeno na trh do 13. srpna 2005, vztahuje až po uplynutí lhůt podle § 37n odst. 3 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 7/2005 Sb. a zákona č. 296/2007 Sb.

2. Cenové kontroly a řízení o uložení pokuty zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen

Čl. III

Zákon č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění zákona č. 135/1994 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 458/2000 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 354/2003 Sb., zákona č. 95/2005 Sb., zákona č. 127/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 160/2007, zákona č. 261/2007 Sb. a zákona č. 183/2008 Sb., se mění takto:

1. V § 2a odst. 1 se slova "provádí cenovou kontrolu u zdravotních výkonů" zrušují.

2. V § 2a odst. 2 se slova "a zdravotnických prostředků" nahrazují slovy ", zdravotnických prostředků a stomatologických výrobků".

3. V § 2d písm. a) a b) se slova "tabákových výrobků" nahrazují slovem "cigaret".

4. V § 3 se doplňuje odstavec 5, který včetně poznámky pod čarou č. 3a zní:

"(5) Celní ředitelství a celní úřady^{3a)} provádějí kontrolu dodržování cenových předpisů u cigaret a za jejich porušení ukládají pokuty podle zvláštního právního předpisu²⁾".

3a)

Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů."

ČÁST TŘETÍ

Účinnost

Čl. IV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Vlček v. r.

Klaus v. r.

Fischer v. r.